

Posudek vedoucího k diplomové práci

Jméno a příjmení diplomanta: **Ing. Mgr. Robert BÁRTA**

Téma práce: **Postavení seniorů v pracovněprávních a sociálně-právních vztazích v České republice**

Rozsah práce: **170 973 znaků** (včetně mezer), tj. **95 normostran**

Datum odevzdání práce v tištěné/elektronické podobě: **15. 8. 2024**

---

1. Aktuálnost tématu

Diplomant zvolil individuální téma, které je aktuální, praktické a zajímavé.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zpracování tématu vyžadovalo orientaci v obsahu příslušných právních norem z oblasti pracovního práva a práva sociálního zabezpečení, s mírným přesahem do finančního práva. Využity jsou běžné metody pro tento druh prací, tj. v daném případě deskripční a analytická metoda, dále metoda dedukce a indukce.

3. Formální a systematické členění práce

Elaborát je členěn do devíti kapitol včetně úvodu a závěru, které jsou obsahově i rozsahově více méně vyvážené.

V úvodních kapitolách autor vymezuje, jak pro účely práce bude používat pojmy „senior“ a „důchodce“. Pro zajímavost uvádí statistická data vztahující se k problematice zaměstnávání seniorů. Dále rozebírá uzavírání pracovněprávních a obdobných vztahů, jejich změny a ukončování, a to se zaměřením na specifika týkající se seniorů. Dále se v daném kontextu věnuje sociálně-právní problematice, konkrétně nárokům plynoucím z oblasti nemocenského a důchodového pojištění. V samostatné kapitole se zabývá otázkou vlivu zaměstnání seniora na výši jeho starobního důchodu. V předposlední kapitole provádí krátké zamyšlení nad diskriminací seniorů v kontextu judikatury Ústavního soudu. V rámci výkladu autor průběžně poukazuje na některé aspekty, které považuje za nedostatky, a projevuje snahu navrhnout řešení, které by vedlo ke zlepšení situace. Ačkoliv autor usiluje o systematický přístup, nelze přehlédnout, že text působí místy útržkovitě a nekonzistentně. V průběhu výkladu vznáší autor některé náměty *de lege ferenda*, přičemž je třeba ocenit, že své řešení nejen věcně popisuje, ale projevuje snahu jej též legislativně naformulovat. V závěrečné kapitole v podstatě již pouze rekapituluje nabyté poznatky a své legislativní náměty.

4. Vyjádření k práci

Autorem zvolené téma má výhodu v tom, že skýtá relativně široký prostor pro poctivou a důslednou právně analytickou práci. Při jeho dostatečném uchopení by výsledkem mohla být komplexní právní studie o postavení seniorů, v níž je věnován prostor nejen pracovněprávním a služebním vztahům, ale též postavení starších

osob v právních vztazích v rámci všech subsystémů práva sociálního zabezpečení. Autor však tento potenciál využil pouze částečně, neboť se zaměřil pouze na určitý segment oboru a nerespektoval doporučení vedoucího, aby práci rozšířil o oblast nepojistných vztahů a také zaměstnanosti, přestože rozsah samotné práce je z hlediska stanovených požadavků hraniční (viz níže).

I přesto lze konstatovat, že diplomant v přiměřené míře prokázal schopnost zorientovat se ve zvolené problematice, absorbovat potřebné penzum relevantních odborných znalostí a s jejich využitím samostatně vymezit a tvůrčím způsobem řešit konkrétní teoretický a praktický problém v oboru. Výsledkem je srozumitelný materiál na ještě přijatelné odborné úrovni.

5. Kritéria hodnocení práce

- a. **splnění cíle práce** – cíl práce, jímž bylo „*zhodnotit současný právní stav problematiky zaměstnávání seniorů a ukázat aktuálně platné odlišnosti v legislativě, oproti jiným skupinám zaměstnanců, a to v rovině pracovněprávní i sociálně-právní, ale především poukázat na potřebu pracovat se seniory jako více zranitelnou skupinou zaměstnanců*“ se diplomantovi více méně podařilo naplnit;
- b. **samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství** – k práci byl vyhotoven protokol o vyhodnocení podobnosti o 2 648 stranách. Práce vykazuje podobnost se 134 dokumenty. Nejvyšší dosažená individuální míra podobnosti je 8 %, celková podobnost činí 36 % (Theses), resp. 38 % (Turnitin). Zpravidla je vykazována podobnost s textem právní úpravy nebo judikatury, které autor v práci cituje. Podle opatření děkana č. 17/2017, o závěrečných pracích, ve znění účinném od 1. října 2023 (čtvrtá novela č. 9/2023), činí rozsah vlastního textu diplomové práce (úvod, jednotlivé části a závěr) včetně poznámek pod čarou nejméně 108 000 znaků včetně mezer (tj. 60 normostran) vlastního textu. Při zmíněné míře podobnosti připadá na původní text cca 60 stran, takže podmínku rozsahu lze považovat za splněnou, byť nelze přehlédnout, že i v rámci práce samotné se objevují opakující se myšlenky a texty, a to i delší slovní řetězce. Autor zpracoval zvolené téma samostatně, obsah práce s vedoucím opakovaně konzultoval, jeho doporučení se snažil při finalizaci práce reflektovat. Vedoucímu není známa žádná podobná práce;
- c. **logická stavba práce** – elaborát má přehlednou, vnitřně vyváženou strukturu s logickou provázaností jednotlivých kapitol a obsahuje všechny předepsané součásti;
- d. **práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací** – autor vycházel z adekvátního okruhu české odborné literatury, zahraniční prameny nevyužívá; v seznamu literatury uvádí chybně příjmení prof. Štangové;
- e. **hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)** – hloubku provedené analýzy lze považovat za ještě přijatelnou z hlediska zvoleného tématu i požadavků kladených na tento druh prací, předmětná problematika je prezentována srozumitelně, autor se snaží používat odbornou terminologii; poznámkový aparát i množství použité judikatury je adekvátní rozsahu práce;
- f. **úprava práce (text, grafy, tabulky)** – z hlediska formální úpravy má práce dobrou úroveň;
- g. **jazyková a stylistická úroveň** – po stylistické, gramatické i terminologické stránce je práce vyhovující.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

K práci vznáším následující výhrady a připomínky.

Na str. 38 autor zjevně nezavnímal rozdíl mezi zákonem č. 234/2014 Sb., o státní službě, a zákonem č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání [odkazuje na § 19 odst. 1 písm. a) tohoto zákona, aniž uvádí, že jde o jiný zákon, než je zákon o státní službě, o němž se zmiňuje v předchozím textu]. Kromě toho nezmiňuje obdobnou úpravu stanovenou v § 41 písm. e) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Na str. 38 dále nereflektuje změnu v hranici důchodového věku provedenou zákonem č. 203/2017 Sb. s účinností od 1. 1. 2018.

Na str. 49 a na str. 52 nereflektuje změnu v hranici věku potřebného pro nárok na tzv. předčasný starobní důchod provedenou zákonem č. 270/2023 Sb. s účinností od 1. 10. 2023.

V závěrečné části mohl autor kromě rekapitulace již řečeného zmínit rovněž aktuality vztahující se k dané problematice.

V rámci obhajoby by proto mohl výše uvedené nedostatky uvést na pravou míru a mohl by zmínit, jakým způsobem se problematiku zaměstnávání seniorů dotýká legislativní materiál projednávaný jako sněmovní tisk 696 (www.psp.cz).

V návaznosti na názor projevený na str. 44 by mohl provést stručné zamyšlení nad otázkou, co vedlo zákonodárce k tomu, aby omezil podpůrní dobu u nemocenského pobíraného souběžně se starobním důchodem, a zda se skutečně jedná o nepřipustnou neodůvodněnou diskriminaci.

a. doporučení/nedoporučení práce k obhajobě – práci lze doporučit k obhajobě, neboť ještě splňuje předpoklady kladené na příslušný druh kvalifikační práce Právnickou fakultou Univerzity Karlovy;

b. navržený klasifikační stupeň – dobře, dle výsledku ústní obhajoby.

V Praze dne 10. září 2024

JUDr. Roman Lang, Ph.D.
vedoucí